

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การสื่อสารและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศในเว็บไซต์พระพุทธศาสนา” ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์ดัตตาในเว็บไซต์ (Textual Analysis) และการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview) และการวิจัยเชิงปริมาณเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม (Survey)

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ส่วน คือ การวิเคราะห์รูปแบบและเนื้อหาในเว็บไซต์ ศึกษาการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โดยใช้แบบสอบถาม และศึกษาการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โดยการสัมภาษณ์เจาะลึก

ส่วนที่ 1 ศึกษาวิธีการรูปแบบและเนื้อหาที่นำเสนอในเว็บไซต์พระพุทธศาสนาและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสารในเว็บไซต์ โดยการวิเคราะห์รูปแบบและเนื้อหาโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ดัตตา (Textual Analysis) ในเว็บไซต์

ส่วนที่ 2 การศึกษาการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โดยผู้ใช้อ้างอิงโดยใช้แบบสอบถาม (Survey) เพื่อทราบถึงการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ ผู้วิจัยใช้วิธีการตั้งกระทู้แบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์ธรรมะ

ส่วนที่ 3 ศึกษาการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โดยผู้ใช้อ้างอิงโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) โดยใช้โครงคำถามเดียวกับที่ใช้ในแบบสอบถาม และเพิ่มการซักถามเหตุผลเพิ่มเติมและซักค้านในการสัมภาษณ์

ประชากร

1. เว็บไซต์พระพุทธศาสนาที่ได้รับความนิยม
2. รูปแบบ เนื้อหาและการใช้ประโยชน์ที่พบในเว็บไซต์พระพุทธศาสนา
3. ผู้ใช้เว็บไซต์ธรรมะ

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างตามรูปแบบการวิจัยทั้ง 3 วิธี ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อความ (Textual Analysis)

ประชากร

เว็บไซต์พระพุทธศาสนาที่ได้รับความนิยม

กลุ่มตัวอย่าง

เว็บไซต์พระพุทธศาสนาที่ได้รับความนิยม:

- www.palungjit.com เว็บไซต์พลังจิต
- www.fungdham.com เว็บไซต์ฟังธรรม
- www.dmc.tv เว็บไซต์ดีเอ็มซี
- www.dhammajak.net เว็บไซต์ธรรมจักร

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกจากเว็บไซต์พระพุทธศาสนาที่มีผู้เข้าชมสูงสุด 4 อันดับแรก ในระยะเวลา 18 เดือน (เดือนมกราคม 2552 ถึง มิถุนายน 2553) จัดอันดับโดยเว็บไซต์ www.truehits.net ซึ่งเว็บไซต์นี้เป็น “ระบบให้บริการตรวจสอบสถิติการเยี่ยมชมเว็บไซต์ จุดมุ่งหมายของการจัดทำระบบให้บริการดังกล่าว คือ “เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน มีระบบการตรวจสอบสถิติ การเยี่ยมชมเว็บไซต์ ภายในประเทศ ... ยิ่งไปกว่านั้น นอกจากข้อมูลสถิติที่ไดรรวบรวมขึ้น จะเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ความนิยมในเว็บไซต์แล้ว ยังจะกลายเป็นเครื่องมือหนึ่ง ที่จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอข้อมูลผ่านเว็บไซต์ให้ดียิ่งขึ้นด้วย”¹ โดยเว็บไซต์ [truehits.net](http://www.truehits.net) ได้เปิดให้ผู้ใช้งานทดลองระบบครั้งแรก เมื่อ 1 พฤษภาคม ปี พ.ศ. 2543 จนถึงปัจจุบัน สถิติ ปี 2552 เว็บไซต์ศาสนาถูกจัดรวมในหมวดศิลปะ-วัฒนธรรม จนกระทั่งปี 2553 เว็บไซต์ศาสนาจัดแยกอยู่หมวดย่อยศาสนา ภายใต้หมวดศิลปะวัฒนธรรม

¹ [ออนไลน์] 1 มีนาคม 2553, แหล่งที่มา http://truehits.net/faq/f_about.php#about1

Select Month

ดนตรีไทย, เพลงไทยเดิม | ประเพณี และวัฒนธรรม | ประวัติศาสตร์ | พิพิธภัณฑ์ | ศาสนา | ศิลปะ และวัฒนธรรมทั่วไป | ศิลปะการแสดง | หนังสือและวรรณกรรม | การถ่ายภาพและภาพถ่าย | พระเครื่อง |

TOP 1 - 500 Website หมวดย่อย ศิลปะ-วัฒนธรรม : ศาสนา ประจำเดือน พฤษภาคม 2010									
ที่	ชื่อเว็บไซต์ (เรียงตาม Unique IP,Session,Pageview เฉลี่ยรายวัน)	Unique IP	Unique Session	Pageview					
1	www.palungjit.com	43,468	66,274	256,775	▲4.62%				
2	www.fungdham.com	5,875	14,576	35,064	▲31.93%				
3	www.dmc.tv	5,749	8,389	21,868	▲18.51%				
4	www.dhammajak.net	3,976	7,155	19,851	▲36.59%				
5	www.kalyanamitra.org	1,755	3,195	8,181	▲45.16%				
6	www.dharma-gateway.com	1,541	2,230	3,977	▲52.88%				
7	www.mindcyber.com	1,377	2,513	8,113	▲25.75%				
8	www.dhammathai.org	1,365	2,414	5,969	▲58.91%				
9	www.onab.go.th	1,123	1,486	3,930	▲55.33%				
10	www.dhammakid.com	1,108	1,206	1,807	▲30.20%				
11	www.watpa.com	816	1,097	1,126	▲10.42%				
12	www.dhammahome.com	766	1,559	4,531	▲27.03%				

ภาพที่ 2 การจัดอันดับเว็บไซต์ประจำเดือนพฤษภาคม 2553 โดย www.truehits.net

2. การใช้แบบสอบถาม (Survey)

ประชากร

ผู้ใช้งานเว็บไซต์พระพุทธศาสนา

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้เข้าชมเว็บไซต์พระพุทธศาสนา www.palungjit.com , www.dmc.tv , www.dhammajak.net และ www.fungdham.com และเว็บไซต์พระพุทธศาสนาอื่นๆ

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เลือกเฉพาะผู้ที่มีความสนใจในพระพุทธศาสนาและเข้าเว็บไซต์พระพุทธศาสนา โดยอนุมานว่าผู้ที่เข้าเว็บไซต์พระพุทธศาสนาย่อมมีความสนใจในพระพุทธศาสนาและมีความรู้ความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ตพอสมควร ผู้วิจัยใช้วิธีการตั้งกระทู้เพื่อวางลิงค์แบบสอบถามออนไลน์ในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์พระพุทธศาสนาต่างๆ รวมถึงเว็บไซต์ที่ผู้วิจัยทำการศึกษา

3. การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview)

ประชากร

ผู้ใช้เว็บไซต์พระพุทธศาสนา

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้ที่มีความสนใจในพระพุทธศาสนาและเคยใช้อินเทอร์เน็ตในเชิงศาสนา

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบสโนว์บอล (Snowball Sampling) โดยเริ่มต้นจากคนใกล้ชิดผู้วิจัยแล้วให้ผู้สัมภาษณ์แนะนำบุคคลอื่นที่มีความสนใจและมีพฤติกรรมใกล้เคียงกันเพื่อขอสัมภาษณ์

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

เป็นการศึกษาในภาคตัดขวาง (Cross-sectional) โดยใช้ข้อสันนิษฐานว่าสื่อทุกประเภทมีลักษณะหน้าที่เหมือนกันไม่ว่าจะอยู่เวลาใด

- 1. การวิเคราะห์ดัตวบท (Textual Analysis) เก็บข้อมูลเดือน ธันวาคม 2553 – มกราคม 2554
- 2. การใช้แบบสอบถาม (Survey) เก็บข้อมูลเดือน ธันวาคม 2553 – มกราคม 2554
- 3. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เก็บข้อมูลในเดือน มีนาคม 2554

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยเลือกเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามรูปแบบการวิจัย ได้แก่

- 1. การวิเคราะห์ดัตวบทในเว็บไซต์ (Textual Analysis) ตามประเด็นในคำถามวิจัย ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการบันทึกการสังเกตแล้วบันทึกลงตารางบันทึกข้อมูล เพื่อเก็บข้อมูลเรื่องรูปแบบและเนื้อหาและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศในเว็บไซต์

ในส่วนการวิเคราะห์ดัตวบทในเว็บไซต์ จะใช้กรอบการศึกษา 4 ส่วน คือ

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเว็บไซต์ธรรมะ
- ส่วนที่ 2 รูปแบบของเนื้อหาที่ปรากฏในเว็บไซต์ธรรมะ
- ส่วนที่ 3 ประเด็นเนื้อหาที่นำเสนอในเว็บไซต์พระพุทธศาสนา
- ส่วนที่ 4 การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารในเว็บไซต์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเว็บไซต์ธรรมะ

ศึกษาจากข้อมูลที่พบในเว็บไซต์และวัตถุประสงค์ของเว็บไซต์

ส่วนที่ 2 การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบและการนำเสนอเนื้อหา

ศึกษาตามรูปแบบสื่อ การนำเสนอและการปฏิสัมพันธ์ที่ใช้ในเว็บไซต์พระพุทธศาสนา

(Format, Type and Interactivity)

ก. รูปแบบการนำเสนอแบบมัลติมีเดีย (Multimedia format)

1. นำเสนอด้วยตัวอักษร (Text)
2. นำเสนอด้วยภาพนิ่ง (Still Image)
3. นำเสนอด้วยภาพวิดีโอ (Video)
4. นำเสนอด้วยภาพเคลื่อนไหว (Animation)
5. นำเสนอด้วยเสียง (Sound)
6. นำเสนอโดยใช้สื่อประสม (Mix media)

ข. รูปแบบการนำเสนอแบบประเภทรายการ (Type)

1. บทความออนไลน์บนหน้าเว็บ
2. บทความออนไลน์ในรูปแบบกระดานสนทนา (Webboard)
3. ข่าวสารธรรมะ
4. รายการเทศนา
5. รายการบันเทิง เช่น ละครธรรมะ การ์ตูนธรรมะ
6. สนทนาธรรมออนไลน์ด้วยการแชท (Chat)
7. สนทนาธรรมออนไลน์ด้วยกระดานสนทนา
8. บันทึกเสียงเทศนา

ค. รูปแบบการปฏิสัมพันธ์ในเว็บไซต์ (Interactivity)

1. การสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารแบบพร้อมกัน : Synchronous One-to-One Communication ได้แก่ การสื่อสารในรูปแบบของ chat
2. การสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารแบบไม่พร้อมกัน : Asynchronous One-to-One Communication เช่น การส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Email)

3. การสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารแบบพร้อมกัน : Synchronous One-to-Many Communication เช่น การแชทในห้องรวม
4. การสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารแบบไม่พร้อมกัน : Asynchronous One-to-Many Communication เช่น การเข้าไปหาข้อมูลในเมนูต่าง ๆ บนเว็บไซต์
5. การสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารแบบไม่พร้อมกัน : Asynchronous Many-to-Many Communication เป็นการสื่อสารที่ผู้ใช้บริการจะต้องลงทะเบียนก่อน จึงจะสามารถเขียนข้อความโต้ตอบได้ต่างช่วงเวลากัน ได้แก่ กระดานสนทนา

ส่วนที่ 3 ประเด็นเนื้อหาที่น่าสนใจในเว็บไซต์พระพุทธศาสนา

ศึกษาตามเนื้อหาพระพุทธศาสนาที่ถูกนำเสนอ (Topic)

ก. เนื้อหาทั่วไป เช่น

- พุทธประวัติ
- วันสำคัญทางศาสนาและศาสนพิธี
- บทสวดและคาถาต่างๆ
- พุทธพจน์ พุทธสุภาษิต
- ประวัติพระสงฆ์ที่มีชื่อเสียง

ข. ข่าวสารเกี่ยวกับวงการพระพุทธศาสนา

- ข่าวสารที่เกี่ยวกับพระสงฆ์
- ข่าวสารจากโครงการต่างๆของวัด หรือ ศาสนสถาน

ค. หลักธรรม คำสอน เช่น

- การสอนหลักธรรม
- กฎแห่งกรรม การเวียนว่ายตายเกิด ชาติภพ
- การทำบุญ ให้ทาน สังฆม บารมี
- พระไตรปิฎก
- นิพพาน

ง. หลักปฏิบัติ

- การรักษาศีล
- การทำสมาธิ
- การปฏิบัติกรรมฐาน

ส่วนที่ 4 การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารในเว็บไซต์

ศึกษาตามรูปแบบของบริบทของการใช้สื่อ (Context of use)

- ก. เชื่อมโยงกับกิจกรรมทางศาสนาในชีวิตจริง
- ข. เชื่อมโยงกับสื่อมวลชนเช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์
- ค. เชื่อมโยงกับ Social Media เช่น Facebook และ Twitter

2. การใช้แบบสอบถาม (Survey) เพื่อเก็บข้อมูลด้านการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์โดยผู้ใช้อย่างน้อยหรือสมาชิกเว็บไซต์พระพุทธศาสนาที่ทำการศึกษา ในส่วนที่ใช้แบบสอบถาม จะใช้กรอบการศึกษา คือ

- ส่วนที่ 5 การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศโดยผู้ใช้เว็บไซต์

ส่วนที่ 5 การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศโดยผู้ใช้เว็บไซต์

ศึกษาตามการใช้ประโยชน์จากการสื่อสารในเว็บไซต์เพื่อตอบสนองการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ โดยใช้แบบสอบถาม(Survey)

ก. ความต้องการสารสนเทศ

1. ทราบเหตุการณ์ต่างๆ
2. แสวงหาการปฏิบัติ ความเห็น การตัดสินใจ
3. สนองความอยากรู้อยากเห็นความสนใจ
4. เรียนรู้ด้วยตนเอง
5. สร้างความรู้สึกร่วมกัน

ข. ความต้องการสร้างควมมีเอกลักษณ์ให้แก่บุคคล

1. ให้แรงเสริมแก่ค่านิยมส่วนบุคคล
2. แสดงออกร่วมกับค่านิยมของคนอื่นๆ
3. ทำตัวแบบทางพฤติกรรม
4. มองทะลุภายในตนเอง

ค. ความต้องการการรวมตัวและปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

1. มองทะลุเข้าไปในสภาพแวดล้อมผู้อื่น
2. แสดงออกร่วมกับผู้อื่นและเกิดความรู้สึกที่เป็นเจ้าของ
3. นำไปใช้ในการสนทนาและปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
4. ใช้แทนเพื่อน
5. ช่วยในการดำเนินบทบาททางสังคม
6. สร้างสายสัมพันธ์กับครอบครัว เพื่อนและสังคม

ง. ความต้องการความบันเทิง

1. หลีกหนีหรือหลีกเลี่ยงจากปัญหาต่างๆ
2. การผ่อนคลาย

- 3. มีวัฒนธรรมที่เป็นของแท้ ความสนุกสนานทางสุนทรีย์ะ
- 4. ได้มีอะไรทำให้เวลาหมดไป
- 5. ปลดปล่อยอารมณ์
- 6. เป็นการกระตุ้นทางเพศ

ในส่วนการใช้แบบสอบถาม (Survey) ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามปลายเปิดและปลายปิด โดยมีแนวคำถามดังนี้

- ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทางลักษณะสังคมประชากร อันประกอบไปด้วย เพศ อายุ การศึกษา
- ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและการเปิดรับเนื้อหา รวมถึงการมีส่วนร่วมในการใช้อินเทอร์เน็ต
- ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรม的开รับเนื้อหาธรรมะจากเว็บไซต์โดยทั่วไป
- ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์พระพุทธศาสนา
- ตอนที่ 5 คำถามเกี่ยวกับการประเมินการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์พระพุทธศาสนาต่างๆ และการเชื่อมโยงไปยัง Social Media

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1. พฤติกรรมการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ตและการมีส่วนร่วม โดยวัดจากความถี่
 - เป็นประจำ 5 คะแนน
 - บ่อยพอสมควร 4 คะแนน
 - บางครั้ง 3 คะแนน
 - นานๆครั้ง 2 คะแนน
 - ไม่เคย 1 คะแนน
- 2. พฤติกรรมการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ตและการมีส่วนร่วม โดยวัดจากการให้ความสำคัญ
 - มากที่สุด 5 คะแนน
 - มาก 4 คะแนน
 - ปานกลาง 3 คะแนน
 - น้อย 2 คะแนน
 - น้อยที่สุด 1 คะแนน

3. พฤติกรรมการใช้ประโยชน์ในเว็บไซต์พระพุทธศาสนา

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

3. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)

ผู้วิจัยใช้โครงคำถามซึ่งอ้างอิงจากแบบสอบถามที่ใช้ในวิธีการวิจัยในส่วนที่ 2 แต่มีความยืดหยุ่นในการเปลี่ยนลำดับหรือใส่คำถามเพิ่มเติมและมีการซักค้านและถามเพื่อเติมเมื่อไม่เข้าใจเพื่อสอบถามทัศนคติต่อการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศของกลุ่มตัวอย่าง ใช้อุปกรณ์บันทึกเสียงและเอกสารคำถาม เพื่อใช้จัดบันทึกใจความสำคัญระหว่างสัมภาษณ์

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

1. นายชัชวาล จิตรรัตนนท์	อายุ 28 ปี	ระดับการศึกษาสูงสุด ปริญญาโท
2. นายбакบั่น แสงประทุม	อายุ 27 ปี	ระดับการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี
3. นางสาวนลนีย์ อนันต์สุวรรณ	อายุ 28 ปี	ระดับการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี
4. นายนิติพงศ์ พิเชฐพันธุ์	อายุ 26 ปี	ระดับการศึกษาสูงสุด ปริญญาโท
5. นางสาวสิริลักษณ์ ศรีจินดา	อายุ 24 ปี	ระดับการศึกษาสูงสุด ปริญญาโท
6. นายสุเมธ โสพต	อายุ 45 ปี	ระดับการศึกษาสูงสุด ปริญญาโท
7. นางสาววรรธิดา วัชรวงศ์	อายุ 28 ปี	ระดับการศึกษาสูงสุด ปริญญาโท
8. นางสาวอัญญรัตน์ เอี่ยมเอิบ	อายุ 24 ปี	ระดับการศึกษาสูงสุด ปริญญาโท

การเก็บข้อมูล

- 1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเว็บไซต์ เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาพระพุทธศาสนาและการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์
- 2. ใช้แบบสอบถามโดยใช้คำถามที่เหมาะสมและครอบคลุมกับคำถามวิจัย
- 3. ใช้โครงคำถามจากแบบสอบถามและปรับใช้ให้เข้ากับคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากการรวบรวมและวิเคราะห์ด้วยบทในเว็บไซต์ (Textual Analysis) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม (Survey) และการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) จากกลุ่มตัวอย่างประเภทเว็บไซต์และผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ตามประเด็น ดังต่อไปนี้

- รูปแบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการนำเสนอเนื้อหาในเว็บไซต์
- เนื้อหาที่ถูกนำเสนอในเว็บไซต์
- การใช้ประโยชน์ด้านการสื่อสารในเว็บไซต์
- การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศจากมุมมองผู้ใช้เว็บไซต์
- ทศนคติต่อเว็บไซต์พระพุทธศาสนาและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศในเว็บไซต์พระพุทธศาสนา

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน แบ่งออกเป็น 3 บท

ส่วนที่ 1 นำเสนอข้อมูลด้วยวิธีพรรณวิเคราะห์ (Analytical descriptive research) ผลวิจัยจากการศึกษาด้วยวิธีวิเคราะห์ด้วยบท (Textual Analysis) ในเว็บไซต์ โดยสรุปและแยกประเด็นตามคำถามวิจัย โดยยึดหลักแนวคิดที่เกี่ยวข้องและสิ่งที่พบในเว็บไซต์ ในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา โดยนำเสนอผลการวิจัยในบทที่ 4 รูปแบบ เนื้อหา และการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์พระพุทธศาสนา

ส่วนที่ 2 นำเสนอข้อมูลด้วยวิธีบรรยายผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นตารางประกอบคำบรรยาย โดยนำเสนอผลการวิจัยในบทที่ 5 การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์พระพุทธศาสนาโดยผู้ใช้

ส่วนที่ 3 นำเสนอผลการวิจัยที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เสนอผลแบบรายประเด็น โดยนำเสนอผลการวิจัยในบทที่ 6 ทศนคติต่อเว็บไซต์พระพุทธศาสนาและการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์พระพุทธศาสนา

เมื่อได้ผลการวิจัยทั้ง 3 ส่วนแล้วนำมาสรุปผลเพื่อนำข้อมูลไปสนับสนุนการตอบคำถามวิจัยต่อไป